

## דימום כתוצאה מבדיקת 'פיפל'

**שאלה:** כמורה הוראה הבקי ב"ה בתחום הרפואי. התוודעתי לשיטתכם, שבדיקת 'פיפל' איננה מטמאה. בדיקה זו היא ביופסיה של רירית הרחם. כידוע מה שכתב החזון איש (והדברים פשוטים גם בסברא), שדימום מהרירית אינו נחשב כדם מכה אלא דם נדות, גם אם הוא נעשה על ידי פציעה או מכה.

אינני יודע להסביר איך נפלה טעות זו. כוונתי לשם שמיים להציל מאיסור.

**תשובה:** בדיקת 'פיפל' הינה לקיחה של דגימה מרירית הרחם. המכשיר בו משתמשים הינו לרוב בקוטר 2-3 מ"מ, המוגדר ע"י מרבית הפוסקים (גם המחמירים בפתיחת הקבר מבחוץ) כקנה דק שבדקים, בו אין פתיחת הקבר.

לגבי הדימום, מופיע במסכת נידה (סו ע"א): 'אם יש לה מכה באותו מקום – תולה במכתה'. כך פסק גם השו"ע (יו"ד סי' קפז סעי' ה). ניתן לבוא ולטעון, שדם מכה הינו דווקא דם שהגיע מפציעה שמקורה מחוץ לרחם, אולם דם שהגיע מהרחם, אף אם נגרם כתוצאה מ'מכה', יחשב לדם נידה ויאסור. אולם הרמ"א (שם) כותב במפורש, שניתן לתלות ב'מכה' גם דימום המגיע מפצע שבתוך הרחם. דין זה מופיע בעוד פוסקים.

ואם כן, גם בבדיקת 'פיפל', הרי ללא פציעת הרופא את רירית הרחם לא היה מגיע משם דם באותה שעה, ואין כאן 'דרך ראייה'.

לגבי הנכתב לאיסור בשם ה'חזון איש', עיין במאמרם של הרב אליעזר בן פורת ופרופסור פסח קליימן 'גדרה של מכה לעניין תליית הדם בה' (אסיא פג-פד, עמ' 141-149) שהביאו מכתב מה'חזון איש' (נדפס בהפרדס שנה לה חוברת ו עמ' ל"ג), ודייקו ממנו שגם כשרופא גרם לפציעה של רירית הרחם באמצעות מכשיר רפואי, יש לדימום זה דין 'מכה' וטהורה, וכך הסיקו הלכה למעשה.

ייתכן והנדך סובר, שמלבד הפציעה עלול להיגרם גירוי הורמונאלי שאוסר, אולם יעייך בנשמת אברהם (סי' קצד ס"ק ה) שכתב לגבי בדיקת היסטרוסקופיה בה יוצא דם מפציעת רירית הרחם, שזה בפשטות דם 'מכה' ולא דם נדות, וכן הביא בשם הרב יהושע נויבירט שליט"א.

באופן מעשי קיבלנו מכמה פוסקים לטהר בדיקה כזו, ביניהם הרב מרדכי אליהו זצ"ל, ויבלט"א הרב יקותיאל פרקש שליט"א. לכן, גם אם ישנם פוסקים המחמירים בדבר, בודאי שלא ניתן לקרוא למקל בשם 'טועה'.